

Педагогіка, соціологія, філософія, психологія, соціальні комунікації
Овчаренко Оксана Василівна, Колечкіна Інна Вікторівна, Кушпіль Наталія
Олександрівна

Українська медична стоматологічна академія, м.Полтава

0959386205, oksanapoltava@yahoo.com

0505576343, gurtinkol@gmail.com

0509311491, nataliakuspil905@gmail.com

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ З ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ НА ЕТАПІ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ

Стаття присвячена теоретичним аспектам міжпредметних зв'язків з дисциплін природничого циклу на етапі до вступу іноземних слухачів у заклади вищої освіти України. Проаналізовано ефективність інтегрування міжпредметних зв'язків з метою підвищення якості навчального процесу. Досліджено особливості міжпредметної координації базових дисциплін природничого циклу.

Ключові слова: міжпредметні зв'язки, дисципліни природничого циклу, іноземні слухачі.

Актуальність пошуку раціональних шляхів навчання іноземних громадян на етапі підготовки до вступу у заклади вищої освіти України визначається ступенем відповідності отриманих теоретичних знань до їх подальшого практичного застосування. У цьому контексті міжпредметні зв'язки доцільно розглядати як необхідний методичний прийом, що значною мірою уможливорює успішність процесу навчання. Вміння комплексного використання та аналізу отриманих знань, перенесення нових форм і методів

з однієї дисципліни в іншу, лежить в основі творчого підходу до подальшої наукової діяльності іноземних слухачів. Найважливішою умовою досягнення високого рівня знань майбутніми студентами-медиками й ефективності навчального процесу є дидактична інтеграція базових дисциплін природничого циклу, що вивчаються на пропедевтичному етапі, з теоретичними дисциплінами на першому-другому курсах.

В основу інтегрування міжпредметних зв'язків дисциплін природничого циклу покладено наступні концептуальні принципи і задачі:

- створення педагогічних умов для формування лінгвістичних компетентностей іноземних слухачів;

- формування навичок систематизації наукової інформації;

- орієнтування на пошукову діяльність, зокрема роботу з сучасними Інтернет-ресурсами;

- активізація самостійної роботи, спрямованої на розвиток аналітичного мислення.

Природничі науки, які є теоретичною основою медицини, створюють прикладну базу для формування відповідних знань, умінь і практичних навичок майбутнього спеціаліста. Розвиток світогляду іноземних слухачів засобами навчальних дисциплін природничого циклу, науковий стиль мислення, виховання екологічної культури складають основу природничо-наукової підготовки майбутніх фахівців.

З огляду на те, що початковий етап навчання відбувається в умовах поступового оволодіння слухачами нерідною мовою, доречним постає питання координації змісту навчального матеріалу науково-природничих дисциплін з навчальною програмою мовної підготовки, адаптації навчальних текстів з урахуванням поетапного оволодіння лексиною та конструкціями наукового стилю мовлення.

За навчальним планом математика, як окрема дисципліна, впроваджується у навчальний процес першою вже на шостому тижні навчання. Отже, для засвоєння нової наукової інформації іноземні слухачі

повинні володіти достатнім об'ємом математичної термінології, наукової лексики, граматичних конструкцій. У подальшому міжпредметні зв'язки математики з дисциплінами природничого циклу створюють підґрунтя для вивчення суміжних дисциплін (фізики, хімії, біології), сприяють розвитку логічного мислення, виступають як орієнтир у пізнанні явищ навколишньої дійсності. Так, високий ступінь застосування математичних знань особливо прослідковується при вивченні закономірностей законів генетики, визначенні послідовності нуклеотидів генетичного коду, вирішенні задач з медичної генетики з урахуванням процентної вірогідності незалежного успадкування ознак.

Багаторічний досвід чітко демонструє, що без активного використання базових знань подальший процес навчання є мало прогнозованим щодо результатів. Фаховий аспект адаптації на стадії початкового навчання іноземних слухачів є, здебільшого, абстрактним, що не гарантує повноцінного наукового осмислення майбутньої професійної діяльності. Учбова мотивація іноземних слухачів складається з оцінки різних напрямків навчального процесу, його змісту, форм та способів організації. Отже, значущим компонентом навчальної діяльності є всебічне, комплексне та систематичне вивчення дисциплін природничого циклу, необхідних для подальшого професійного спілкування. Слід зазначити, що саме міжпредметна координація на пропедевтичному етапі навчання значно сприяє поглибленому засвоєнню клінічних дисциплін на початкових курсах. Реалізація міжпредметних зв'язків усуває дублювання у вивченні матеріалу, заощаджує час і створює сприятливі умови для комплексного підходу у навчанні.

Таким чином, першочерговим залишається питання узгодженого вивчення природничих дисциплін з метою їх взаємної підтримки, обґрунтованої послідовності, доцільного використання раніше отриманих знань, розкриття суті взаємозв'язку природних явищ. Становлення міжпредметних зв'язків на етапі підготовки іноземних громадян до вступу у

заклади вищої освіти забезпечує глибше засвоєння знань, формування наукового світогляду, підкреслює єдність матеріального світу, а також покращує організацію навчально-виховного процесу, сприяє його оптимізації.

Список використаних джерел

1. Волосюк М. А. Проблеми підвищення якості викладання в інтернаціональних групах студентів дисциплін природничо-наукової, професійної та практичної підготовки / М. А. Волосюк, О. М. Проценко, О. О. Печерцев // Гуманітарний вісник ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди” – Додаток I до Вип. 29, том III: Тематичний випуск “Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання”. – К. : Гнозис, 2013. – С. 287-292.
2. Колесниченко Е. З., Клёпова И. В. Современные инновационные образовательные технологии и их использование при обучении иностранных студентов предметам естественно-научного цикла на подготовительном этапе // Проблемы и перспективы языковой подготовки иностранных студентов. Материалы международной научно-практической конференции. – Харьков, 2015. – С.425-428.
3. Віхрова О. В. Методичні особливості навчання математики іншомовних студентів на підготовчих факультетах вітчизняних вишів / О. В. Віхрова, Н. О. Зінонос // Акт. питання природничо-матем. освіти: зб. наук. праць. – Суми: ВВП «Мрія», 2013. – С. 5–8.
4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб./ М.М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с